

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év január hó 26. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok gondatlan megsértésének vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség által a terhelt javára benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálván, a Hajdúböszörményi Városi Bíróság 1.B.70/2007/14. számú ítéletét megváltoztatja: a terheltet 21 rendbeli a Btk.329/A.§ (1) bekezdésében meghatározott és (4) bekezdése szerint minősülő a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok gondatlan megsértésének vétsége miatt emelt vád alól felmenti, a merevlemez elkobzását mellőzi, és azt a Kft. részére kiadni rendeli.

Az eljárás során felmerült 41.148 (negyvenegyezer-száznegyvennyolc) Ft büntügyi költséget, valamint a felülvizsgálati eljárásban felmerült 3.750 (háromezer-hétszázötven) Ft büntügyi költséget az állam viseli.

A Legfelsőbb Bíróság ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Hajdúböszörményi Városi Bíróság a 2009. április 30-án kihirdetett és perorvoslatok hiányában 2009. május 5-én elsőfokon jogerőre emelkedett 1.B.70/2007/14. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondotta ki a Btk.329/A.§-ának (1) bekezdésében meghatározott, de a (4) bekezdés szerint minősülő 21 rendbeli szerzői, vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok gondatlan megsértésének vétségében, amelyből 17 rendbeli cselekményt folytatólagosan valósított meg.

Ezért a terheltet 250 napi tétel - napi tételenként 250 Ft - pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetés

esetén történő átváltoztatásáról. A bűnjelként lefoglalt merevlemezt elkobozta. A magánfelek polgári jogi igényének érvényesítését a törvény egyéb útjára utasította, és kötelezte a terheltet a felmerült 41.148 Ft bűnügyi költség megfizetésére.

A cselekményre vonatkozóan a tényállásban lényegében az alábbiakat rögzítette:

A terhelt 1995. és 2005. októbere között bérlőként üzemeltetett egy sörözőt.

2005. augusztusában, pontosan meg nem határozható időpontban, a terhelt ismeretlen személytől vásárolt egy zenegépet, amelyet a sörözőben működtetett. 2005. októberében a bérleti jogviszonyt megszüntette, és 2005. október 7-én a söröző berendezési tárgyait, köztük a zenegépet is eladta egy Kft-nek. Ettől kezdve az utóbbi Kft. üzemeltette a sörözőt, fizette a zenegép vonatkozásában a szerzői jogdíjat.

2005. december 8-án a sörözőben egy erre felhatalmazott cég ellenőrzést tartott. Ennek során az adatbázisuk felhasználásával megállapította, hogy a zenegép adathordozóján (merevlemezén) olyan zenei anyagok is találhatóak, amelyek után a szerzői jogdíj befizetésére nem került sor.

Miután a zenegépet ismeretlen személytől megvásárolta a terhelt nem kellő körültekintéssel járt el, mert nem ellenőrizte, hogy a zenegépben tárolt valamennyi zenei anyag vonatkozásában fizeti-e a jogdíjat. Ekként gondatlanságból a tényállásban cégnév szerint pontosan megjelölt, összesen 21 jogtulajdonosnak egy, illetőleg több zenei anyag vonatkozásában 300 Ft és 28.650 Ft közötti vagyoni hátrányt okozott.

A városi bíróság az ítélet jogerőre emelkedését követően a pénzbüntetés megfizetésére a -16. sorsz. végzésével részletfizetést engedélyezett. A felülvizsgálati indítvány benyújtása után pedig a további végrehajtás függőben tartása iránt intézkedett.

A jogerős határozat ellen a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség a Be.416.§ (1) bekezdés a) pontja alapján, a terhelt bűnösségének anyagi jogszabályt sértő megállapítása miatt, felmentése végett nyújtott be B.1375/2006/1-I. számon felülvizsgálati indítványt.

Az indítvány lényege szerint anyagi jogszabályt sértett az eljáró bíróság, amikor a terhelt bűnösségét a jogerős határozatban rögzített cselekményekben megállapította, mivel a Btk.329/A.§-ának (4) bekezdése szerinti magatartás az elbíráláskor már nem volt bűncselekmény. E rendelkezést ugyanis a 2007. június 1-jén hatályba lépett 2007. évi XXVII. tv. 89.§-ának (3) bekezdése hatályon kívül helyezte. Ezután a 329/A.§ jelenleg hatályos (4) bekezdését, amely

a szándékos bűncselekmény további minősített esetét szabályozza, a Btk. újabb módosítása állapította meg.

A Btk.2.§-ára előírásaira figyelemmel - miután a cselekmény az elbíráláskor hatályban lévő új büntetőtörvény szerint már nem bűncselekmény - a városi bíróságnak a terheltet az ellene emelt vád alól, bűncselekmény hiányában fel kellett volna mentenie. A felülvizsgálatban történő felmentés esetén a zenei anyagot tartalmazó merevlemez elkobzásának mellőzése és annak a tulajdonosa részére történő kiadása is indokolt.

A Legfőbb Ügyészség BF.2224/2009. számú átiratában és képviselője a nyilvános ülésen a felülvizsgálati indítványt indokai alapján azzal tartotta fenn, hogy felmentés esetén az alapeljárásban felmerült bűnügyi költség az államot terheli.

Az indítványhoz a védő is csatlakozott.

A Legfelsőbb Bíróság a Hajdúböszörményi Városi Bíróság ítéletét - miután a Be.416.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti abszolút eljárásjogi felülvizsgálati okot nem észlelt - a Be.416.§-a (1) bekezdésének a) pontjában foglalt okból vizsgálta felül.

Ennek során az indítványt indokainál fogva alaposnak találta.

A Btk. a cselekmény elkövetésekor hatályos 329/A.§-ának jelen ügyben érintett (1) és (4) bekezdése a következőképpen rendelkezett.

(1) „Aki az irodalmi, tudományos vagy művészeti alkotás szerzőjének a művén, előadóművészek az előadóművészi teljesítményén, hangfelvétel előállítójának a hangfelvételén, rádió- vagy televízió-szervezetnek a műsorán, illetőleg film vagy adatbázis előállítójának a teljesítményén fennálló jogát hasznoszerzés végett, vagy vagyoni hátrányt okozva megsérti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(4) Aki a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését vagyoni hátrányt okozva gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő”.

Ezen, akkor még hatályos rendelkezések alapján emelt vádat 2007. március 27-én benyújtott B.1502/2005. számú vádiratában a Hajdúböszörményi Városi Ügyészség a terhelt ellen.

Azonban a Btk. és más büntetőjogi törvények módosításáról szóló 2007. évi XXVII. tv. 89.§-ának (3) bekezdése a Btk.329/A.§-ának (4)

bekezdését hatályon kívül helyezte.

A kapcsolódó miniszteri indokolás kiemelte, miszerint a Btk.329/A.§-ának hatályba lépése óta eltelt gyakorlati tapasztalatok rámutattak arra, a jelenleg hatályos szabályozás alapján lényegében valamennyi szerzői jogsértés, annak anyagi jelentőségétől, és társadalmi veszélyességétől függetlenül, büntetőjogi szankcióval sújtható, ami nem felel meg a büntetőjog ultima ratio funkciójának. Az Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlatára is figyelemmel (18/2000. (VI.6) AB határozat, és 11/1992. (III. 5.) AB határozat) mindezek alapján a törvény megszünteti a tényállás gondatlan alakzatát. Figyelemmel arra is, hogy a polgári jogi jogérvényesítési eszköztár nemrég jelentősen kibővült, a büntetőjogi jogérvényesítés hatálya alól a törvényt módosítás révén kieső cselekmények tekintetében sem kell tartani attól, hogy azokkal szemben ne lehetne más jogterületekre tartozó eszközökkel hatékonyan fellépni.

A Btk.2.§-a szerint a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni. Ha azonban a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntetőtörvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új törvényt kell alkalmazni; egyébként az új büntetőtörvénynek nincs visszaható ereje.

A 2007. június 1-től hatályos jogszabályi változásokra figyelemmel tehát már az ügyészségnek vádelejtéssel kellett volna élnie. Az elsőfokú bíróságnak pedig az eljárást enélkül is meg kellett volna szüntetnie, illetve a kitűzött tárgyaláson a terheltet az ellene emelt vádpontok alól bűncselekmény hiányában fel kellett volna mentenie.

Ekként a terhelt bűnösségének 21 rb. - 17 rb cselekmény tekintetében folytatólagosan elkövetett - a Btk.329/A.§ (1) bekezdésében meghatározott, és a (4) bekezdés szerinti szerzői, vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok gondatlan megsértésének vétségében kimondására anyagi jogszabályt sért. Ezért a Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú ítéletet a Be.427.§-a (1) bekezdésének a) pontja alapján megváltoztatta, és a terheltet az ellene emelt fenti vádpontok alól, mivel cselekménye nem bűncselekmény, a Be.6.§-a (3) bekezdésének a) pontjára tekintettel a Be.331.§-ának (1) bekezdése alapján felmentette.

/Megjegyzendő, a 17. rb cselekmény folytatólagosan elkövetettnek minősítése a Btk.329/A.§-a (4) bekezdésének hatályban léte alatt is téves volt, miután - a Btk.12.§-ának (2) bekezdésének alkalmazásával - a folytatólagosan elkövetés megállapítására a bírói gyakorlat szerint csak a szándékosan (Btk.13.§-a) megvalósított cselekmények körében kerülhet sor, gondatlanságból

elkövetett bűncselekmények folytatólagos egysége kizárt./

Az elkobzásról szóló rendelkezést a felmentés mellett értelemszerűen mellőzni kellett. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a bűnjelként lefoglalt számítógép merevlemez tulajdonosának rendelte kiadni.

Az alapeljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be.339.§-ának (1) bekezdésére figyelemmel az állam viseli. Az államot terheli a felülvizsgálati eljárás során felmerült bűnügyi költség is (Be.429.§ (1) bekezdés).

Az ítélet ellen a Be.3.§-ának (4) bekezdésére és 416.§-a (1) bekezdésének b) pontjára figyelemmel fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

A Legfelsőbb Bíróság ítélete a Be.420.§-ának (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2010. január 26.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s.k. előadó bíró, Dr. Horváth Ibolya s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

*bírósági ügyintéző
MGy*